

14	จ.3-103(1)- 16/36มค.	นางมะลิวัลย์ ชนะบุญ	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตัม	103(1)	31ธ.ค.51	189.62	
15	จ.3-103(2)- 2/36มค.	นายชูเกียรติ รมไทร ทอง	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตูป	103(2)	31ธ.ค.51	20.00	
16	จ.3-103(2)- 11/36มค.	นายสมเกียรติ โฆ มานะสิน	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตูป	103(2)	31ธ.ค.51	14.50	
17	จ.3-103(1)- 3/37มค.	นางบุญล้ำ เหล่าสุข (โอนจาก:นางสาว รอยพิมพ์ พิมพ์แก้ว)	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตัม	103(1)	31ธ.ค.52	183.72	ขอขยาย
18	จ.3-103(2)- 10/36มค.	นายประสิทธิ์ ตันประเสริฐ	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตูป	103(2)	31ธ.ค.52	21.50	
19	จ.3-103(1)- 2/37มค.	นายวิเชียร เจนวิริยะกุล (โอนจาก:นายวิจิต สุทธิธนทรัพย์)	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตัม	103(1)	31ธ.ค.52	183.72	
20	จ.3-103(2)- 4/36มค.	นายสมพงษ์ ประเสริฐสังข์	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตูป	103(2)	31ธ.ค.52	20.00	
21	จ.3-103(1)- 21/36มค.	นายสมพงษ์ ประเสริฐสังข์	หมู่ที่ 4 ถีนานนท์(กม.18) ม.หนองแวง ต.โคกพระ อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ตัม	103(1)	31ธ.ค.52	189.62	

5.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษากฎหมายที่มิวิจัยได้ศึกษา พระราชบัญญัติ สภาการเมืองแร่ ปี พ.ศ. 2526 ซึ่งมีรายละเอียดบัญญัติในมาตราและหมวดต่างๆ ดังนี้

พระราชบัญญัติ สภาการเมืองแร่ พ.ศ. 2526 ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2526 เป็นปีที่ 38 ในรัชกาลปัจจุบัน

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสภาการ เมืองแร่ พ.ศ. 2526"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
[รก.2526/55/24/7 เมษายน 2526]

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"อุตสาหกรรมเมืองแร่" หมายความว่า การทำเหมืองตาม กฎหมายว่าด้วยแร่

"ธุรกิจเมืองแร่" หมายความว่า การสำรวจแร่ การซื้อแร่ การขายแร่ การเก็บแร่ การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม การนำแร่เข้า หรือส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยแร่

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกของสภาการเมืองแร่

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการสภาการเมืองแร่

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาการเมืองแร่

"พนักงาน" หมายความว่า พนักงานของสภาการเมืองแร่ และ ให้หมายความรวมถึงเลขาธิการด้วย

"ลูกจ้าง" หมายความว่า ลูกจ้างของสภาการเมืองแร่

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

หมวด 1 การจัดตั้งสภาการเมืองแร่

มาตรา 5 ให้จัดตั้งสภาการเมืองแร่ขึ้น มีอำนาจหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้สภาการเมืองแร่เป็นนิติบุคคล

มาตรา 6 สภาการเมืองแร่มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบอุตสาหกรรมเมืองแร่ และธุรกิจ เมืองแร่ภาคเอกชนในการ ประสานนโยบายและดำเนินงานระหว่างเอกชน กับรัฐ
- (2) ส่งเสริมและพัฒนาการประกอบอุตสาหกรรมเมืองแร่และ ธุรกิจเมืองแร่
- (3) ศึกษาและหาทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเมืองแร่ และธุรกิจเมืองแร่
- (4) คุ้มครองและรักษาประโยชน์ของสมาชิกในการประกอบ อุตสาหกรรมเมืองแร่และธุรกิจ เมืองแร่

(5) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและทดลองเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมเมืองแร่ และ ธุรกิจเมืองแร่ รวมทั้งเผยแพร่ผลงานดังกล่าว ให้สมาชิกทราบ

มาตรา 7 ภายใต้บังคับ มาตรา 6 ห้ามสภาการเมืองแร่กระทำการ ใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) กระทบการอันเป็นการทำลายการแข่งขันอันพึงมีตามปกติวิสัย ของการประกอบธุรกิจ เว้นแต่จะเป็นการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล

(2) กระทบการอันเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ประกอบอุตสาหกรรม เมืองแร่ และธุรกิจเมืองแร่ที่มีอยู่แล้วตามกฎหมาย

มาตรา 8 ให้สภาการเมืองแร่มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และมีสำนักงานสาขาในจังหวัดอื่นได้ตามความจำเป็น

การจัดตั้งสำนักงานสาขามาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สภาการเมืองแร่กำหนด

มาตรา 9 สภาการเมืองแร่อาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (1) ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงของสมาชิก
- (2) ค่าบำรุงพิเศษ
- (3) ทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้
- (4) เงินรายได้อื่น ๆ

มาตรา 10 ให้สภาการเมืองแร่มีอำนาจเรียกเก็บค่าบำรุงพิเศษ ได้

ค่าบำรุงพิเศษจะเรียกเก็บจากสมาชิกประเภทใด โดยวิธีใด ในอัตราเท่าใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในข้อบังคับของสภาการเมืองแร่

อัตราค่าบำรุงพิเศษที่จะเรียกเก็บในปีหนึ่ง ๆ สำหรับสมาชิกที่ ประกอบอุตสาหกรรมเมืองแร่ ต้องไม่เกินร้อยละ 0.1 ของราคาแร่ที่ สมาชิกแต่ละรายจำหน่ายในปีนั้นจากแร่ที่ได้ในการทำเหมือง และสำหรับ สมาชิกที่มีได้ประกอบอุตสาหกรรมเมืองแร่ต้องไม่เกินปีละหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 11 ห้ามบุคคลใดนอกจากสภาการเมืองแร่ใช้ชื่อที่เป็น ภาษาไทยว่า สภาการเมืองแร่ หรืออักษรต่างประเทศที่แปลหรือ อ่านว่า "สภาการเมืองแร่"

หมวด 2 สมาชิก กรรมการ พนักงานและลูกจ้าง

มาตรา 12 สภาการเมืองแร่มีสมาชิกสามประเภท คือ

- (1) สมาชิกสามัญ
- (2) สมาชิกสมทบ
- (3) สมาชิกชั่วคราว

มาตรา 13 ผู้ประกอบอุตสาหกรรมเมืองแร่มีสิทธิสมัครเป็น สมาชิกสามัญ

ผู้ประกอบธุรกิจเมืองแร่มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกสมทบ

ผู้ที่ประสงค์จะประกอบอุตสาหกรรมเมืองแร่หรือธุรกิจเมืองแร่ มีสิทธิสมัครเป็นสมาชิกชั่วคราว

มาตรา 14 การรับเป็นสมาชิก สิทธิ หน้าที่ และการขาดจาก สมาชิกภาพของสมาชิกสภาการเมืองแร่ รวมทั้งการอุทธรณ์ในกรณีที่สภาการเมืองแร่ ไม่รับผู้สมัครเป็นสมาชิก ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาการเมืองแร่

มาตรา 15 สมาชิกชั่วคราวซึ่งได้รับอนุญาตให้ประกอบ อุตสาหกรรมเมืองแร่ หรือธุรกิจเมืองแร่แล้ว ให้เปลี่ยนฐานะเป็น สมาชิกสามัญ หรือสมาชิกสมทบ แล้วแต่กรณี

มาตรา 16 ให้มีคณะกรรมการสภาการเมืองแร่คณะหนึ่งมีจำนวน ไม่เกินสิบแปดคน ประกอบด้วย กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกสามัญที่เลือกตั้ง โดยสมาชิกสามัญมีจำนวนเป็นสองเท่าของกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก

สมทบ ที่เลือกตั้งโดยสมาชิกสมทบ

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกสามัญคนหนึ่งเป็น ประธานกรรมการ และให้ประธานกรรมการเป็นประธานที่ประชุมสภา การเมืองแร่

มาตรา 17 ห้ามผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็น กรรมการ

- (1) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสภาการเมืองแร่
- (2) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (3) เป็นข้าราชการประจำหรือข้าราชการการเมือง
- (4) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (5) เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชดด้วยกฎหมาย ให้จำคุกเว้นแต่ในความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิด ลหุโทษ

มาตรา 18 กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง ให้ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกสามัญ และสมาชิกสมทบออกจากตำแหน่งจำนวน ฝ่ายละกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการแต่ละฝ่ายโดยวิธีจับสลาก หากจำนวน ที่คำนวณได้มีเศษให้ปัดเศษทิ้ง

การเลือกตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามวรรคสอง ให้นำ มาตรา 16 มาใช้บังคับ

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระ หรือพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีจับสลาก ให้ผู้ได้รับเลือกตั้งใหม่ อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือโดยวิธีจับสลากอาจ ได้รับเลือกตั้งอีกได้

มาตรา 19 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา 18 กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ที่ประชุมสภาการเมืองแร่มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสามัญ และสองในสามของ จำนวนสมาชิกสมทบที่มาประชุม
- (4) มีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 17
- (5) รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตาม มาตรา 40

เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการเรียก ประชุมสภาการเมืองแร่เพื่อเลือกตั้งสมาชิกสามัญ หรือสมาชิกสมทบ แล้วแต่กรณี เป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการ ผู้ นั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่เลือกตั้งกรรมการแทนก็ได้

กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งตามวาระ ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 20 ในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกตั้งกรรมการแทนตาม มาตรา 18 หรือในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกตั้งกรรมการแทน หรือ ในกรณีที่มิได้มีการเลือกตั้งกรรมการแทนตาม มาตรา 19 ให้กรรมการ ที่เหลืออยู่ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการต่อไปได้ แต่ต้องมี กรรมการพอที่จะเป็นองค์ประชุมตาม มาตรา

22

มาตรา 21 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางแผนนโยบายและดำเนินงาน ของสภาการเมืองแร่ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการเมืองแร่ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ดำเนินการให้เป็นตาม มาตรา 6

- (2) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการ
- (3) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมและดำเนินกิจการของ คณะกรรมการ และการประชุมสภา
การเหมืองแร่
- (4) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการรับสมัคร คุณสมบัติ สิทธิ หน้าที่ วินัย การลงโทษสมาชิก และการ
พ้นจากสมาชิกภาพรวมทั้งการอุทธรณ์ในกรณีที่ สภาการเหมืองแร่ไม่รับผู้สมัครเป็นสมาชิก
- (5) ออกข้อบังคับกำหนดค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง ค่าบำรุงพิเศษ และค่าบริการที่จะพึงเรียกเก็บจาก
สมาชิก
- (6) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบัญชีและการเงินของสภาการเหมืองแร่
- (7) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน
ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จรางวัล พนักงานและลูกจ้าง รวมทั้งระเบียบ วินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ ของ
พนักงานและลูกจ้าง
- (8) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนครอบครัวของบุคคล
ดังกล่าว หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงาน และลูกจ้าง
- (9) ออกระเบียบหรือข้อบังคับในเรื่องอื่นใดที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน ของสภาการเหมืองแร่
- (10) ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง และอำนวยความสะดวกแก่ สมาชิกในการประกอบ
อุตสาหกรรมเหมืองแร่และธุรกิจเหมืองแร่
- (11) เสนอแนะ ให้ความเห็น และให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการประกอบ
อุตสาหกรรมเหมืองแร่และธุรกิจเหมืองแร่

การกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับตาม (2) (3) (4) (5) (6) และ (9) ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุม
สภาการเหมืองแร่ก่อน และการกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับตาม (2) (4) และ (5) เมื่อได้รับความ
เห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้วจึงให้ใช้บังคับได้

มาตรา 22 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการทั้งหมด จึงจะเป็น องค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการซึ่ง
เป็นสมาชิกสามัญคนหนึ่งเป็นประธาน ในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือตามเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียง เท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออก
เสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้ามีการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับ ตัวกรรมการผู้ใด กรรมการผู้นั้นมีสิทธิ
เข้าประชุมเพื่อชี้แจงในเรื่องนั้น แต่ไม่มีสิทธิออกเสียง

มาตรา 23 ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขานุการสภาการเหมืองแร่ ขึ้นหนึ่งคนมีอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา
26 และให้เลขานุการเป็น เลขานุการของคณะกรรมการและของที่ประชุมสภาการเหมืองแร่ด้วย

เลขานุการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และเมื่อดำรงตำแหน่ง ครบวาระแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้
ให้เลขานุการ ได้รับเงินเดือนและประ โยชน์ตอบแทนอย่างอื่นตามที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 24 เลขานุการต้องมีคุณสมบัติตาม (1) (2) และ (3) และ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (4) (5) (6) และ
(7) ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีความรู้เกี่ยวกับการอุตสาหกรรมเหมืองแร่หรือธุรกิจเหมืองแร่
- (3) สามารถทำงานให้แก่สภาการเหมืองแร่ได้เต็มเวลา
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (6) เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอด้วยกฎหมาย ให้จำคุกเว้นแต่ในความคิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิด ลหุโทษ

- (7) เป็นข้าราชการประจำหรือข้าราชการการเมือง

มาตรา 25 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม มาตรา 23 เลขานุการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย

- (2) ลาออก

- (3) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสาม ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

- (4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา 24

มาตรา 26 เลขานุการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) บริหารกิจการของสภาการเหมืองแร่ และมีอำนาจบังคับบัญชา พนักงานและลูกจ้าง

- (2) รวบรวม ศึกษา และวิจัยข้อมูล สถิติ และกิจการอันเกี่ยวกับ อุตสาหกรรมเหมืองแร่และธุรกิจ

เหมืองแร่

- (3) เสนอแนะและปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการ ตาม มาตรา 21

ในการบริหารกิจการเลขานุการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

มาตรา 27 ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานุการเป็น ผู้แทนของสภาการเหมืองแร่ และเพื่อการนี้เลขานุการจะมอบหมายเป็น หนังสือให้บุคคลใดปฏิบัติกิจการบางอย่างแทนก็ได้ ในเมื่อกิจการนั้นไม่ขัด ต่อระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดไว้

มาตรา 28 เมื่อตำแหน่งเลขานุการว่างลงหรือเลขานุการไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้ง กรรมการหรือพนักงานคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ทำการแทนชั่วคราวได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้ทำการแทนมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเลขานุการ

มาตรา 29 ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อ ดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งของ สภาการเหมืองแร่ตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำ มาตรา 22 มาใช้บังคับโดย อนุโลม

ให้อนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 30 ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับประโยชน์ ตอบแทนตามที่ที่ประชุมสภาการเหมืองแร่กำหนด

หมวด 3 การดำเนินกิจการของสภาการเหมืองแร่

มาตรา 31 ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมสภาการเหมืองแร่ ปีละหนึ่งครั้ง การประชุมเช่นนี้เรียกว่า "ประชุมสามัญ"

การประชุมคราวอื่นนอกจากการประชุมตามวรรคหนึ่งเรียกว่า "ประชุมวิสามัญ"

มาตรา 32 เมื่อมีเหตุจำเป็นคณะกรรมการจะเรียกประชุมวิสามัญ เมื่อใดก็ได้

สมาชิกสามัญหรือสมาชิกสมทบ หรือสมาชิกสามัญและสมาชิกสมทบ จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในแปด ของจำนวนสมาชิกสามัญและสมาชิกสมทบรวมกัน จะทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมวิสามัญ ก็ได้ ในหนังสือ ร้องขอนั้นต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมวิสามัญตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการเรียกประชุมวิสามัญ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ร้องขอ

มาตรา 33 ในการประชุมสภาการเมืองแร่ ต้องมีสมาชิกสามัญ และสมาชิกสมทบมาประชุมไม่น้อยกว่า หนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสามัญ และสมาชิกสมทบรวมกัน จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือตามเสียงข้างมากของสมาชิกสามัญ และสมาชิกสมทบรวมกันซึ่งมา ประชุม

สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียง เพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 34 สมาชิกชั่วคราวมีสิทธิเข้าร่วมการประชุมสภาการเมืองแร่ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา 35 ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลงาน ของคณะกรรมการในปีที่ล่วงมา และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายเสนอต่อที่ประชุมสามัญ พร้อมด้วยงบดุลและบัญชีรายได้รายจ่ายประจำปี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีรับรองภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินและให้ส่งสำเนาเอกสาร ดังกล่าวไปยังรัฐมนตรีภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมสามัญรับรองแล้ว

มาตรา 36 ผู้สอบบัญชีตาม มาตรา 35 นั้น ให้ที่ประชุมสภาการเมืองแร่ แต่งตั้งจากผู้สอบบัญชีรับ อนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี และต้องไม่เป็นกรรมการ เลขานุการ พนักงานหรือลูกจ้าง

ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุด บัญชี และเอกสารหลักฐาน ของสภาการเมืองแร่ และขอคำชี้แจงจากกรรมการ เลขานุการ พนักงาน และลูกจ้างได้

ให้ผู้สอบบัญชีได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่ที่ประชุมสภาการเมืองแร่ กำหนด

หมวด 4 การควบคุมของรัฐ

มาตรา 37 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจดังต่อไปนี้

- (1) ควบคุมดูแลให้คณะกรรมการดำเนินการตาม มาตรา 35
- (2) สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของสภาการเมืองแร่
- (3) สั่งเป็นหนังสือให้กรรมการหรือเลขานุการชี้แจงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับกิจการของสภาการเมือง แร่ และจะให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน หรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการด้วยก็ได้
- (4) สั่งเป็นหนังสือโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีให้สภาการเมืองแร่ ยับยั้งหรือแก้ไขการกระทำใด ๆ ที่ปรากฏว่าขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือ มติของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 38 เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งของรัฐมนตรีตาม มาตรา 37 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไป ตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานใน สำนักงานของสภาการเมืองแร่ได้ในระหว่างเวลาทำการ หรือให้บุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ

ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 39 ในการปฏิบัติตาม มาตรา 38 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรี กำหนด

มาตรา 40 เมื่อปรากฏว่าสถานการณ์เมืองแร่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของรัฐมนตรี ตาม มาตรา 37 หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการผิดวัตถุประสงค์ ของสถานการณ์เมืองแร่ หรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นภัยต่อระบบ เศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือความสงบเรียบร้อยหรือ ศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้รัฐมนตรีโดย อนุมัติของคณะรัฐมนตรี มี อำนาจสั่งให้กรรมการคนใดคนหนึ่งหรือทั้งหมดพ้นจากตำแหน่ง ในกรณี เช่นนี้ กรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง ไม่มีสิทธิเป็นกรรมการอีก เว้นแต่ จะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่ง

มาตรา 41 ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้กรรมการทั้งคณะ พ้นจาก ตำแหน่งตาม มาตรา 40 ให้รัฐมนตรี แต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกสามัญและ สมาชิกสมทบของสถานการณ์เมืองแร่ที่เหมาะสมตามจำนวนและอัตราส่วน ที่ กำหนดไว้ใน มาตรา 16 เป็นกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรี มีคำสั่งให้กรรมการทั้งคณะพ้นจาก ตำแหน่ง และให้คณะกรรมการที่ได้รับ แต่งตั้งใหม่เรียกประชุมสถานการณ์เมืองแร่ เพื่อเลือกตั้งกรรมการตาม มาตรา 16 ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ เมื่อเลือกตั้งคณะกรรมการใหม่แล้ว ให้คณะกรรมการซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง พ้นจากหน้าที่

หมวด 5 บทกำหนดโทษ

มาตรา 42 ผู้ใดฝ่าฝืน มาตรา 11 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละ หนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา 43 ผู้ใดขัดขวางหรือ ไม่ชี้แจงหรือไม่อำนวยความสะดวก ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการ ตาม มาตรา 38 ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินสองพันบาท

หมวด 6 บทเฉพาะกาล

มาตรา 44 ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อำนวยการ องค์การเมืองแร่ในทะเล ผู้อำนวยการเมืองแร่ นายกสมาคมเมืองแร่ไทย นายกสมาคมอุตสาหกรรม เมืองแร่ นายกสมาคมเมืองแร่สยามนานาชาติ นายกสมาคมฟลูออไรท์ไทย นายกสมาคมเมืองแร่จังหวัด ระนอง และนายกสมาคมเมืองแร่ จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นคณะกรรมการชั่วคราว ทำหน้าที่แทนสถานการณ์ เมืองแร่ และดำเนินการรับสมัครสมาชิกภายในหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง จัดให้มีการประชุมสมาชิก เพื่ออนุมัติข้อบังคับว่าด้วยการ เลือกตั้งคณะกรรมการตาม มาตรา 21 และ เลือกตั้งคณะกรรมการตาม มาตรา 16 และปฏิบัติกรอย่างอื่นเพียง เท่าที่ จำเป็นเพื่อปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติ นี้ใช้บังคับ และให้คณะกรรมการชั่วคราวดังกล่าว พ้นจากหน้าที่เมื่อคณะกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งเข้ารับหน้าที่

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ถ้ามีเหตุจำเป็น และสมควร รัฐมนตรีจะขยายระยะเวลาให้ ก็ได้ การขยายระยะเวลา ดังกล่าว ให้ขยายได้ไม่เกินหนึ่งร้อยสี่สิบวัน

คณะกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งตามวรรคสอง ต้องจัดให้มีการประชุม คณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับ แต่วันเข้ารับหน้าที่เพื่อแต่งตั้ง ประธานกรรมการตาม มาตรา 16 วรรคสอง และเลขานุการตาม มาตรา 23 และจัด ให้มีการประชุมสถานการณ์เมืองแร่ตาม มาตรา 31 วรรคหนึ่ง ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อ รับรองผลการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการชั่วคราว ตลอดจนพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและเรื่องอื่น ๆ ที่

ประชุมพิจารณาเห็นสมควร

มาตรา 45 ให้ผู้ที่ใช้ชื่อที่เป็นภาษาไทยว่า "สภากรเหมืองแร่" หรืออักษรต่างประเทศที่แปลหรืออ่านว่า "สภากรเหมืองแร่" ซึ่งต้องห้ามตาม มาตรา 11 อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเลิกใช้ชื่อหรือคำอื่นใดดังกล่าวแล้วนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และใน ระหว่างเวลาดังกล่าวมิให้นำ มาตรา 42 มาใช้บังคับ

*หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากแร่เป็นทรัพยากรของชาติที่ใช้หมดแล้วจะไม่สามารถหาสิ่งอื่นใด มาทดแทนได้ และในปัจจุบันอุตสาหกรรมเหมืองแร่และธุรกิจเหมืองแร่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและรายได้ให้แก่ประเทศชาติมากขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมเหมืองแร่และ ธุรกิจเหมืองแร่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สมควร จัดตั้งสภากรเหมืองแร่ขึ้นทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ประกอบอุตสาหกรรม เหมืองแร่ และธุรกิจเหมืองแร่ ในการประสานนโยบายและการดำเนินงาน ระหว่างเอกชนกับรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

5.3 การบริหารจัดการในกลุ่ม

นอกจากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ทีมวิจัยและชาวบ้านในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัด กรมทรัพยากร อุตสาหกรรมจังหวัด ตำรวจภูธรอำเภอกันทรวิชัย ตลอดจนผู้ประกอบการเอง ได้ร่วมประชุมหาทางออกในการแก้ปัญหาดังกล่าว ซึ่งผลที่ได้จากการประชุมหาแนวทางแก้ไข คือ เกิด "กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกันทรวิชัย" ขึ้น โดยในกลุ่ม ประกอบด้วยตัวแทนชาวบ้านหมู่ละ 2 คน รวมทั้งหมด 7 หมู่ จาก 4 หมู่บ้าน คือ บ้านโคกม้าหมู่ที่ 8 และ 15 บ้านหนองไธ หมู่ที่ 7 บ้านโนนคือ หมู่ที่ 6 และ 14 และบ้านลุมพุก หมู่ที่ 5 และมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกพระเป็นที่ปรึกษา นอกจากนี้ยังมีองค์กรต่างๆ ที่ได้เข้าร่วมดังที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้น

บทบาทหน้าที่ของกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอำเภอกันทรวิชัย

1. ตรวจสอบและเฝ้าระวังการดำเนินการดัมเกลือ นอกช่วงเวลาที่กำหนด
2. ร่วมประชุมพิจารณากรณีต่างๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบการดัมเกลือ
3. ตรวจสอบพิจารณาการตั้งอาคารประกอบการดัมเกลือ
4. ร่วมร่างกฎกติกา ข้อปฏิบัติในการประกอบการดัมเกลือ
5. ดำเนินการสำรวจตรวจสอบคุณภาพดิน และระดับความเข้มข้นของน้ำเกลือ โดยร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อม ภาค 10 (ขอนแก่น)

5.4 ข้อตกลง และผลการดำเนินการตามข้อตกลง

1. ข้อตกลงหลังจากที่ร่วมประชุมหาแนวทางการแก้ไข

- 1.1 ผู้ประกอบการดัมเกลือต้องควบคุมเกลือไม่ให้เกลบบนแล้วสูงเกินกว่าพื้นดิน เพราะที่ผ่านมา กองเกลบบนสูงมาก ทำให้ละอองฝุ่นปลิวไปใส่บ้านเรือนของชาวบ้าน
- 1.2 ผู้ประกอบการต้องยกคูคันที่กั้นน้ำล้างเกลือและล้างกระทะดัมให้สูงและหนา เพื่อที่จะกันไม่ให้ น้ำเกลือไหลลงสู่ที่นาของชาวบ้าน

1.3 สร้างที่เก็บตะกรันเกลือให้มีคิฉิด

1.4 สร้างที่กักเก็บน้ำเกลือดิบให้ดีและให้ปลอดภัยต่อที่นาของชาวบ้าน

1.5 ให้ดำเนินการดัมเกลือในช่วงระยะเวลาที่กำหนด กล่าวคือ สามารถดำเนินการได้ในระหว่างช่วง วันที่ 1 ตุลาคม – วันที่ 1 เมษายน ของทุกปี

1.6 ให้ผู้ประกอบการอำนวยความสะดวก หรือให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มาตรวจสอบความเข้มข้นของเกลือในเขตพื้นที่ประกอบการ

2. ผลการดำเนินการตามเงื่อนไขตามที่ได้ตกลง

2.1 สภาพแวดล้อม

- หลังจากที่มีการปั่นคันคูให้สูงขึ้นนั้น ภาพที่เห็นคือ เริ่มมีหญ้าเกิดขึ้นตามที่นา และคันนาของชาวบ้าน ซึ่งเดิมนั้น ไม่มีหญ้าเพราะความเค็มของน้ำเกลือ
- ผลผลิตข้าวได้ผลดีกว่าตอนที่มปัญหา หรือในช่วงนั้นบางครั้งรอบครัวทำนาในพื้นที่ไม่ได้ ปัจจุบันก็เริ่มหันกลับมาปลูกและได้ผลผลิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม
- รสชาติของข้าวที่ปลูกในพื้นที่ร่อยกว่าเดิม ซึ่งในช่วงที่มีปัญหานั้นข้าวจะจืด
- ต้นข้าวไม่แดง เมล็ดข้าวสารไม่หัก และไม่ดำ
- น้ำในพื้นที่มีสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งจากเดิมนั้นน้ำใสจนมองเห็นพื้นที่ดินด้านล่าง ปัจจุบันน้ำเริ่มใสแดง เริ่มมีปลาอยู่อาศัย

2.2 สังคม

- เดิมที่มีปัญหาบางครั้งรอบครัวไม่ได้ทำนาต้องเช่าที่นาผู้อื่น ปัจจุบันสามารถทำนาในพื้นที่ของตนเองได้
- บางครอบครัวสมาชิกต้องไปรับจ้างนอกพื้นที่ ปัจจุบันได้กลับมาทำนาที่บ้านของตนเอง
- ชาวบ้านมีความสามัคคีเข้าใจกันมากขึ้น เพราะเป็นกลุ่มผู้ประสบปัญหาด้วยกัน และได้ช่วยกันแก้ไขปัญหา และได้ช่วยกันเป็นหูเป็นตาเฝ้าระวังการละเมิดกฏกติกาของผู้ประกอบการดัมเกลือ
- เจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องให้ความเอาใจใส่มากขึ้นในส่วนของการตรวจตรา และการตรวจดูสภาพต่างๆในพื้นที่

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

จากเนื้อหาที่ได้กล่าวแล้ว ทั้งสภาพของพื้นที่ สภาพปัญหา ผลกระทบ และการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาของชุมชน รวมถึงข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ซึ่งทีมวิจัยได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและกระบวนการวิจัยในช่วงที่ผ่านมา ข้อมูลสภาพพื้นที่ พบว่ามีหมู่บ้านใกล้เคียงที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบในอนาคต ซึ่งควรที่จะสร้างความเข้าใจกับหมู่บ้านเหล่านี้เพื่อให้เข้าร่วมในการแก้ไขพื้นที่พื้นที่ด้วย ด้านข้อมูลสภาพปัญหาและผลกระทบ พบว่า ต้องการการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการเพื่อสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นกับชุมชน และผลจากการดำเนินการศึกษาวิจัยนั้น ทีมวิจัยได้ร่วมกันสรุปผลที่ได้จากการวิจัย และผลที่ทีมวิจัยได้รับการการดำเนินการ ดังนี้

6.1 สรุปผลที่ได้จากการดำเนินการวิจัย

1. ผลกระทบต่อพื้นที่ทางการเกษตร

ทีมวิจัยแยกพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับความเสียหายและผลกระทบ โดยพิจารณาตามระดับความรุนแรงของผลกระทบ ออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1.1 พื้นที่ทางการเกษตรที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้
- 1.2 พื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ซึ่งยังสามารถทำนาได้แต่

ผลผลิตที่ได้จะได้น้อยบางส่วน

1.3 พื้นที่ทางการเกษตรที่เริ่มได้รับผลกระทบ ข้อมูลที่นำเสนอเป็นตัวเลขรวมของจำนวนพื้นที่ทางการเกษตรที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด โดยไม่ได้แยกจำนวนพื้นที่ตามลักษณะความรุนแรงที่เกิดขึ้น และความรุนแรงดังกล่าวก็ขาดการสร้างตัวชี้วัดว่าอย่างไรที่เรียกว่ารุนแรง อย่างไรก็ตามมีข้อมูลบอกว่าระยะห่างของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมีระยะห่างจากพื้นที่ประกอบการ มากน้อยเท่าใด ซึ่งทีมวิจัยจะได้เสนอข้อมูลนี้กับชุมชนเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป

2. ผลกระทบต่อบ้านเรือนที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างทรุดตัว

สามารถแยกลักษณะของผลกระทบ ที่เกิดขึ้นได้ 8 ลักษณะ โดย พิจารณาจากระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังต่อไปนี้

- 2.1 บ้านเรือนที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้างทรุดตัวลง
- 2.2 ผนังบ้านที่เป็นปูนซีเมนต์ผุกร่อนจนทะลุ
- 2.3 เสาบ้านและผนังบ้านที่เป็นปูนซีเมนต์ผุกร่อน
- 2.4 สังกะสีจะขึ้นสนิมเร็วขึ้น
- 2.5 คราบเกลือขึ้นตามผนังบ้านและพื้นบ้านที่เป็นปูนซีเมนต์
- 2.6 พื้นบ้านที่เป็นปูนซีเมนต์จะมีความชื้นสูง
- 2.7 บริเวณลานบ้านจะมีคราบเกลือขึ้นตามบริเวณผิวดิน
- 2.8 อื่น ๆ / เครื่อง ใช้ที่เป็นโลหะจะขึ้นสนิมเร็วขึ้น

การนำเสนอข้อมูลผลกระทบในด้านนี้ ยังไม่มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงว่า ผลกระทบดังกล่าวมีสาเหตุมาจากอะไร มีเพียงแต่การสันนิษฐานเบื้องต้นและการคาดคะเนของทีมนักวิจัยและคนในชุมชนเท่านั้น ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้น น่าจะมีสาเหตุมาจากการสูบน้ำเกลือขึ้นมาจากใต้ดิน ของโรงงานต้มเกลือและสูบน้ำเกลือที่มีการสูบน้ำเกลือขึ้นมาจากใต้ดินขึ้นมานานเป็น 10 ปี ซึ่งได้เปรียบเทียบกับช่วงก่อนหน้าที่จะมีการเข้ามาตั้งของ โรงงานต้มเกลือและสูบน้ำเกลือ ในเขตบริเวณป่าชาดหนาผลกระทบในลักษณะดังกล่าว ไม่เคยเกิดขึ้นในชุมชน แต่หลังการเข้ามาตั้งโรงงาน พื้นบ้านของชาวบ้านยุบตัวลงไปอย่างเห็น ได้ชัด และจากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการไหลของน้ำใต้ดิน ก็กล่าวในลักษณะเดียวกันว่าถ้ามีการสูบน้ำใต้ดินขึ้นมาในจำนวนมาก อาจทำให้น้ำใต้ดินไม่สามารถคืนตัวได้ มีผลทำให้บริเวณใต้พื้นดินเป็น โพร่ง และอาจเกิดการทรุดตัวของพื้นผิวดินได้ เนื่องจากรับน้ำหนักบริเวณผิวดินไม่ได้ อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ได้มีการศึกษาหาสาเหตุที่แท้จริง ของผลกระทบที่เกิดขึ้นในกรณีนี้ว่าเกิดจากสาเหตุอะไร ทีมนักวิจัยเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยของชุมชนน่าจะมีข้อมูลเชิงวิชาการมารองรับ เพื่อให้ผลการวิจัยมีน้ำหนักมากขึ้น อย่างไรก็ตามการรายงานผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นปรากฏการณ์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน และได้สร้างความเสียหายให้กับชุมชนจริง

3. ผลกระทบต่ออากาศ

กล่าวคือผลกระทบ เรื่องกลิ่นจากการประกอบกิจการของ โรงงานต้มเกลือและสูบน้ำเกลือ ซึ่งข้อมูลที่เสนอได้จากการสอบถามคนในชุมชน และใช้การสังเกต/ทดลองร่วม คือทีมนักวิจัย ได้ทดลองสูดหายใจในรัศมีที่อยู่ห่างไกลจากพื้นที่ประกอบการ ประมาณ 1 กม. พบว่า รู้สึกหายใจไม่สะดวก คัดจมูก และรู้สึกแสบโพรงจมูก แต่ในกระบวนการศึกษาวิจัย ไม่ได้ใช้กระบวนการทางวิชาการมาพิสูจน์ข้อเท็จจริง ว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นนี้มีผลต่อสุขภาพร่างกายในระยะยาวอย่างไร

4. ผลกระทบต่อแหล่งน้ำ

ซึ่งสามารถแยกประเภทลักษณะ ของแหล่งน้ำได้ 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

4.1 แหล่งน้ำส่วนบุคคล

- สระน้ำ หรือบ่อน้ำ ที่อยู่ตามทุ่งนา ที่ชาวบ้านขุดไว้เพื่อการเกษตรกรรม

4.2 แหล่งน้ำสาธารณะที่คนในชุมชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

- คลองส่งน้ำชลประทาน
- คลองน้ำธรรมชาติ (คลองน้ำใน โครงการอีสานเขียว)
- หนองหลุมหิน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ น้ำในแหล่งน้ำต่าง ๆ มีความเค็มเพิ่มมากขึ้น สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ตามแหล่งน้ำมีจำนวนลดลงจากเดิม เนื่องจากทนต่อสภาพความเค็มไม่ได้ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ทีมนักวิจัยเห็นว่าน่าจะได้มีการพิสูจน์ความเค็มหรือการซึมผ่านของน้ำซึ่งเป็นกระบวนการทางวิชาการร่วมด้วย

5. ผลกระทบต่อป่าไม้ และทำเลเลี้ยงสัตว์

ในด้านนี้พบว่า ป่าไม้บริเวณป่าชาดหนา นั้นได้หายไปจากป่าเพื่อสร้างสถานประกอบการของโรงงาน และสำหรับป่าที่มีอยู่ตามหัวไร่ปลายนาที่ลดเหลือน้อยมาก ดินไม้ส่วนใหญ่จะยืนตายทั้งคัน เนื่องจากทนต่อสภาพความเค็มไม่ได้ สำหรับผลกระทบที่มีต่อทำเลเลี้ยงสัตว์คือ หญ้าที่ใช้เลี้ยงสัตว์โค กระบือ ในบริเวณ รอบ โรงงานต้มเกลือและสูบน้ำเกลือ และพื้นที่ใกล้เคียง แห้งตายและมีปริมาณลดลง ทำให้หญ้ามีไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงสัตว์ส่งผลทำให้ชาวบ้านต้องเดินทางไปหาจากที่อื่น ที่มีระยะทางห่างไกลออกไปอีก

6. ผลกระทบต่อสังคม

พบว่า การประกอบกิจการของ โรงงานคัมเกลือและตุน้ำเกลือ ส่งผลทำให้ วิถีชีวิตของคนในชุมชนเปลี่ยนไปจากเดิม เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มีการพึ่งพาตนเองน้อยลง วิถีชีวิตการทำมาหากินเปลี่ยนไป ความมือคึดต่อกันสูงไม่ว่าจะเป็นชาวบ้านกับผู้ประกอบการ หรือชาวบ้านกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง แม้กระทั่งชาวบ้านด้วยกันเอง ก็มีมือคึดต่อกัน สาเหตุทั้งหมด ที่เกิดขึ้น มาจากการประกอบกิจการของ โรงงานคัมเกลือและตุน้ำเกลือ ที่ได้สร้างความเสียหายให้แก่คนในชุมชน จนหาทางออกไม่ได้เกิดความขัดแย้งกันเอง

7. ข้อมูล ข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหา

พบว่า มีข้อเสนอแนะของชุมชนต่อการแก้ไขปัญหายู่ 6 ข้อ ซึ่งได้ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ และประมวลผลออกมา ซึ่งในช่วงที่เก็บข้อมูล ชาวบ้านส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้น และยังไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นต่อการดำเนินการแก้ไขปัญห เพราะที่ผ่านมาไม่มีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นการศึกษาในลักษณะรูปแบบของงานวิจัย มาเสนอต่อชุมชน จึงมีผลทำให้ชาวบ้าน ขาดความรู้ความเข้าใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นเท่าที่ควร การให้ข้อเสนออาจอยู่บนพื้นฐานที่ยัง ไม่มีข้อมูล แต่ก็เป็นการต้องการของชุมชน ซึ่งก็จะมีทั้งชาวบ้านที่อยากให้ปิดอย่างถาวรและชาวบ้านที่ต้องการให้มีการมีการประกอบการ ต่อ แต่ต้องมีการปรับปรุงโรงงานใหม่ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการ จัดเวทีเผยแพร่ข้อมูลผลการวิจัย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น ให้กับคนในชุมชน เพื่อให้ชาวบ้านได้ตระหนักต่อ ปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกันแก้ไขปัญาที่เกิดขึ้นต่อไป

8. การต่อสู้เคลื่อนไหวเรียกร้อง การแก้ไขปัญหาของชาวบ้าน

พบว่า ที่ผ่านมามีองค์กรพัฒนาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือชาวบ้าน หนุนเสริม ชาวบ้าน หรือคอยเป็นที่เสียงให้กับชาวบ้านมาโดยตลอด เนื่องจาก ชาวบ้านยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่อง กฎหมาย พรบ. ที่เกี่ยวข้อง หรือระเบียบปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการ เพื่อให้ชาวบ้านได้รู้เท่าทันสถานการณ์ ซึ่งสรุปกันว่าที่เสียงมีความจำเป็นต่อการเรียกร้องและจำเป็นต่อการทำงานวิจัย อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นที่ จะต้องมีการจัดการศึกษา เรื่อง กฎหมาย พรบ. ที่เกี่ยวข้อง หรือระเบียบปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการ รวมทั้ง ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการยกระดับความคิดให้กับชาวบ้าน และคิดอาวุธทางความคิดให้กับชาวบ้าน เพื่อใช้ในการ ผลักดันแก้ไขปัญาที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้การเรียกร้องเคลื่อนไหวในการแก้ไขปัญหาของชาวบ้านที่ผ่านมา ชาวบ้านจะใช้วิธีการยื่น หนังสือกับหน่วยงานทางราชการที่เกี่ยวข้อง มาโดยตลอด ซึ่งจะมีวิธีการที่ไม่ค่อยหลากหลาย เนื่องจากส่วนหนึ่ง ชาวบ้านมีประสบการณ์ในการเรียกร้องต่อน้อย ซึ่งที่ผ่านมาก็มีชุมชนที่เคยประสบกับปัญหาและผลกระทบ ใน ลักษณะเดียวกันมาแล้ว และประสบผลสำเร็จกับการเรียกร้อง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ชาวบ้าน ทั้ง 2 ชุมชน ได้มาพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการต่อสู้ร่วมกัน เพื่อที่จะได้นำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับใช้กับ กรณี ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการประกอบการ ในเขตตำบลโคกพระ เพื่อให้การผลักดันในการแก้ไขปัญา ประสบผลสำเร็จ ซึ่งการวางแผนของทีมวิจัยได้กำหนดที่จะจัดกิจกรรมนี้ในช่วงต่อไปของการวิจัย แต่ทีมวิจัย ได้รับการติดต่อจากเครือข่ายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้าร่วมกับเวทีแล้ว 2 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2546 เป็นเวทีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพบผู้เดือดร้อนจัด ที่ โรงพยาบาลเวชประสิทธิ์ จังหวัดขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมที่เป็นผู้เดือดร้อนจากทั่วประเทศมาแลกเปลี่ยน เสนอ

ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิฯ รวมประมาณ 280 คน ซึ่งมีสภาพนายความเข้าร่วมประชุมด้วย การไปประชุมครั้งนั้นได้เสนอปัญหาให้กับที่ประชุม ซึ่งต่อมาคณะกรรมการสิทธิฯ ลงพื้นที่ในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547 ที่ผ่านมา

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 7-8 มีนาคม 2547 ที่ผ่านมา ที่อาศรมบ้านคอนแดง มีกลุ่มผู้เดือดร้อนจากที่ต่าง ๆ ในภาคอีสานมาคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ว่ามีปัญหาอย่างไร และช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหามาอย่างไร มีคนเข้าร่วมประมาณ 120 คน ในครั้งนี้ได้เพื่อนและได้แนวทางดี ๆ จากที่อื่น

9. ด้านกระบวนการวิจัย

ทีมวิจัยเห็นว่า การค้นหาข้อมูลหรือรวบรวมข้อมูล จะได้ข้อมูลที่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง แต่ขาดการสร้างตัวชี้วัดความเสียหายและผลกระทบในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะขาดข้อมูลที่เป็นข้อมูลเชิงวิชาการ ที่จะมาสนับสนุนงานวิจัยให้น่าเชื่อถือ ขั้นตอนการวิจัยในช่วงต่อไปจึงจะแสวงหาความร่วมมือกับนักวิชาการในท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม จากสถาบันการศึกษา โรงพยาบาล เข้ามาช่วยในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีส่วนร่วมให้ชาวบ้านได้รู้ข้อเท็จจริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อไป นอกจากนี้เห็นว่าการสร้างความเข้าใจกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความจำเป็นเพื่อที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหามาอย่างจริงจังต่อไป

6.2 ผลที่ได้รับจากการดำเนินการวิจัย

1. ผลที่เกิดขึ้นกับทีมวิจัย

จากการทำวิจัย นักวิจัยท้องถิ่นได้รับทักษะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1 ได้ประสบการณ์ในการทำงาน เช่น ชาวบ้านมีการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้น
- 1.2 ได้เรียนรู้กระบวนการ, วิธีการในการทำงานวิจัย เช่น ชาวบ้านได้มีการทำงานที่มีการวางแผนในการทำงานมากขึ้น และมีการคิดอะไรที่ครอบคลุมมากขึ้น
- 1.3 ได้รู้จักคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงปัญหา ที่หลายมิติมากขึ้น เช่น ชาวบ้านได้มีการเชื่อมโยงปัญหา หนึ่ง ไปถึงนโยบายที่เกี่ยวข้อง และปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง ว่าเป็นเหตุเป็นผลกันอย่างไร
- 1.4 ได้เพิ่มทักษะในการเขียนมากขึ้น เช่น ชาวบ้านมีพัฒนาการในการเขียนเพิ่มมากขึ้น
- 1.5 ได้เพิ่มทักษะในการจับประเด็น เช่น ชาวบ้านมีการจับประเด็นที่เร็วขึ้น และเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ได้ง่ายขึ้น และชัดเจนยิ่งขึ้น
- 1.6 ได้เพิ่มทักษะในการประสานงานกับส่วนต่าง ๆ เช่น ชาวบ้านมีการประสานงานที่ดีขึ้นมีความคล่องตัวมากขึ้น กล่าวที่จะประสานงานกับทุก ๆ หน่วยงานมากขึ้น

2. จากการทำวิจัย สิ่งที่เกิดขึ้นตามมา หลังการดำเนินการ

- 2.1 ชาวบ้านได้แสดงความคิดเห็น และได้แลกเปลี่ยนปัญหาที่เกิดขึ้นและร่วมกันคิดหาทางแก้ไขร่วมกับคนชุมชน เช่น มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนในประเด็นปัญหากันมากขึ้น และร่วมกันหาทางแก้ไข
- 2.2 ชาวบ้านกล้าที่ต่อสู้กับกลุ่มผู้มีอิทธิพลมากขึ้น เช่น ชาวบ้านกล้าที่จะเจรจา หรือ ได้แจ้งข้อมูลที่ทางผู้ประกอบการอ้างแล้วไม่เป็นข้อเท็จจริง
- 2.3 ชาวบ้านได้เรียนรู้ ถึงประสบการณ์ที่ผิดพลาดในอดีต เช่น เรื่องที่ชาวบ้านไม่ได้มีการตรวจสอบข้อมูล ก่อนที่จะมีการ เชื้อนยินยอม ให้เข้ามา ประกอบการของโรงงาน
- 2.4 ชาวบ้านได้รู้ถึงนโยบายของรัฐ เช่น การที่รัฐไม่ได้มีการศึกษาผลกระทบที่จะ

เกิดขึ้น และเร่งการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นไป จนลืมการพัฒนาเรื่อง ของสังคม ให้
ควบคู่ขนานกันไป

2.5 ชาวบ้านได้ เรียนรู้วิธีการประสานงานกับส่วนต่าง ๆ เช่น บุคคลองค์กรหรือ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.6 ชาวบ้าน ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง เช่น การคิด
วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองว่ามีลักษณะและสาเหตุ ที่เกิดขึ้นอย่างไร

2.7 ทำให้ผู้ประกอบการ มีความตื่นตัวในการป้องกันมากขึ้น เช่น ผู้ประกอบการมี
การป้องกันในการกระบวนการผลิตมากขึ้น

2.8 ทำให้รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความตื่นตัวในการทำงานมากขึ้น เช่น
หน่วยงานของรัฐ ให้ความสนใจในปัญหามากขึ้น

2.9 ชาวบ้านมีความสามัคคีกันมากขึ้น เช่น ชาวบ้านมีการรวมตัวเรียกร้องและ
เคลื่อนไหวมากขึ้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. รายละเอียดในการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม

ตามแผนงานกิจกรรมที่ได้นำเสนอแล้วนั้น เมื่อได้ดำเนินการวิจัยจริง ทีมวิจัยได้มีการดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1. ประชุมสร้างความเข้าใจระหว่างทีมวิจัย ณ ศูนย์ประสานงานวิจัยฯ
2. ประชุมทีมวิจัย วางแผนงาน การทำงาน ที่บ้านคอกม้า
3. เวทีทำความเข้าใจชาวบ้านทั้ง 3 หมู่บ้าน / ทั้งหมด 3 ครั้ง
4. ประชุมวางแผนจัดทำแบบสัมภาษณ์การเก็บข้อมูลสภาพปัญหาและผลกระทบ (ที่บ้านหนองไร่)
2. จัดทำแบบสัมภาษณ์
3. เก็บข้อมูล
4. ประชุมรวบรวมข้อมูลมือสอง และเก็บข้อมูลสภาพทั่วไปเพิ่มเติม
5. อบรมนักวิจัย
6. ประชุมติดตามการเก็บข้อมูล (บ้านหนองไร่)
7. ประชุมปรับทีมงาน และปรับแบบสัมภาษณ์ (คอนแดง)
8. ประชุมติดตามข้อมูลและปรับวิธีการทำงาน
9. ประชุมติดตามการเก็บข้อมูลและ โสกัน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (คอนแดง)
10. ประชุมจัดทำแบบวิเคราะห์ข้อมูล (บ้านคอกม้า)
11. วิเคราะห์ข้อมูล
12. รวบรวมข้อมูล วิธีการนำเสนอข้อมูล
13. นำเสนอผลการวิจัยระยะที่ 1

รายละเอียดของแต่ละกิจกรรมมีดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมเตรียมทีม

วันที่ 25 กรกฎาคม 2546

สถานที่ ศูนย์ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำความเข้าใจ ในโครงการวิจัย
2. เพื่อวางบทบาทหน้าที่ในทีม
3. เพื่อวางแผนปฏิบัติงาน

กลุ่มเป้าหมาย

- ทีมวิจัย 13 คน
- ที่ปรึกษา 2 คน
- นักศึกษาร่วมสังเกตการณ์ 2 คน
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ 1 คน

ขั้นตอนวิธีการ

1. ประธาน / นัคหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน ซึ่งประธานไปยังหัวหน้า โครงการวิจัย ๑ คือนายชมเชย สุรทิพย์ และก็ให้ประธานต่อไปยังนักวิจัยท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่ประสานงานแต่ละหมู่บ้าน ให้ประสานกับนักวิจัยภายในหมู่บ้านของตน เพื่อให้เข้าร่วมการประชุม

2. ดำเนินการประชุม โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ และทีมที่ปรึกษา ได้อธิบายถึงบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ว่าแต่ละฝ่ายมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานอย่างไร

3. ทีมวิจัยได้แบ่งบทบาทหน้าที่ ในการทำงานแต่ละฝ่าย โดย พิจารณาจาก ความสามารถและความเหมาะสมของทีมวิจัยและลักษณะของงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทีมวิจัย มีความเข้าใจในโครงการวิจัย ๑

2. ทีมวิจัยมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการทำงานวิจัยอย่างชัดเจน ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดง บทบาทหน้าที่ของนักวิจัยแต่ละคน

ตำแหน่ง	บทบาทหน้าที่	ผู้รับผิดชอบ
1.หัวหน้าโครงการวิจัย ๑	- ประธานงาน	นายชมเชย สุรทิพย์
2.รองหัวหน้าโครงการวิจัย๑	- รักษาการแทน เมื่อหัวหน้า โครงการติดธุระและช่วยงานหัวหน้าโครงการวิจัย ๑	1. นายทองใบ จันทะเจียง 2. นายทวี จันทริมา 3. นายสำรอง เนื่องสมุทร
3. เลขานุการ	- บันทึกการประชุม , จัดเก็บเอกสาร , รับส่งหนังสือ	1. นางอมร วิชาติ
4. การเงิน	- จัดการบริหาร เรื่อง งบประมาณ, บัญชีการเบิก-จ่าย	1. นางสุภาพร ภูสิงค์ 2. นางทองปาน เหล่าขัติยะ
5. ประธานงาน	- ประธานทีมวิจัย, ประธานชาวบ้าน, ประธานผู้ที่จะเข้าร่วมการประชุม	1. นางดอกไม้ สารสี 2. นายทวี จันทริมา 3. นายทองสุข สารสี
6. งานเขียน	- รวบรวมเอกสารและเขียนรายงานวิจัย ๑	1. นายชมเชยสุรทิพย์ 2. นายทวี จันทริมา 3. นายสำรอง เนื่องสมุทร 4. นางอมร วิชาติ 5. นายทองสุข สารสี 6. นายทองใบ จันทะเจียง

กิจกรรมที่ 2 ประชุมเตรียมทีมวิจัย และวางแผนการทำงาน ในงานวิจัย ในระยะที่ 1

วันที่ 26 กรกฎาคม 2546 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์ เพื่อวางแผนในการดำเนินงาน ในการทำงานวิจัย ระยะที่ 1

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิจัย 13 คน
- ที่ปรึกษา 2 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประธานงาน / นัคหมาย ทีมวิจัยทั้ง 14 คน
2. ดำเนินการประชุม เพื่อวางแผนในการดำเนินงานวิจัย ระยะที่ 1 โดยแผนงาน ที่ได้มีการร่วมกันวางในครั้งนี้ จะยึดเอาแผนงานเดิมที่เคยมีการวางไว้แล้ว
3. การวางแผนในการดำเนินงานในครั้งนี้ ได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยน ในการที่จะมีการลงไป พูดคุยและทำความเข้าใจ ในการดำเนินงานวิจัย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ทีมวิจัย มีการวางแผนในการดำเนินงานในงานวิจัย ระยะที่ 1

ผลการดำเนินงาน

1. มีแผนในการดำเนินงานวิจัย ระยะที่ 1 ซึ่งแผนในการดำเนินงาน ทีมวิจัย ได้ยึดเอาแผนงานเดิมที่มีการร่วมกันวางไว้แล้ว โดยไม่มีการปรับเปลี่ยนใด ๆ
2. ทีมวิจัยได้มีการวางแผน ที่จะมีการลงไปทำความเข้าใจ เรื่องการดำเนินงานวิจัย กับชาวบ้าน ซึ่งชาวบ้านได้มีข้อสรุปร่วมกันว่า การทำความเข้าใจกับชาวบ้าน จะให้นักวิจัยแต่ละหมู่บ้าน ได้ลงไปพูดคุยกับชาวบ้านแต่ละครัวเรือน หรือพูดคุยสนทนากับกลุ่มต่าง ๆ ที่เขามีการจัดกลุ่มคุยกัน โดยใช้การเข้าไปร่วมวง และค่อย ๆ พูดคุยแลกเปลี่ยน และพยายามพูดถึงเรื่องงานวิจัย ที่จะดำเนินการสอดคล้องแทรกเข้าไปด้วย และพยายามสร้างความเข้าใจกับชาวบ้านบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

กิจกรรมที่ 3 ประชุมประจำเดือน กรกฎาคม 2546 และวางแผนจัดทำแบบสัมภาษณ์

วันที่ 18 กรกฎาคม 2546 สถานที่ บ้านหนองไร่

วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปการทำงาน เดือนกรกฎาคม 2546 และวางแผนงาน ในเดือนสิงหาคม 2546

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิจัย 13 คน
- ที่ปรึกษา 2 คน
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ 2 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประธานงาน / นัคหมาย ทีมวิจัยทั้ง 14 คน
2. ให้นักวิจัยท้องถิ่น ร่วมกันพูดคุยแลกเปลี่ยน และสรุปการทำงานของ เดือนกรกฎาคม ที่ผ่านมามาได้ ทำกิจกรรมอะไรบ้าง และมีปัญหาอย่างไรในการทำงาน
3. ให้นักวิจัยท้องถิ่นแต่ละคน แสดงความคิดเห็น และเสนอประเด็นหัวข้อ เพื่อที่จะนำไปใช้เป็นหัวข้อ ในแบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูลต่อไป
4. มีการวางแผนงานกิจกรรม ในเดือนสิงหาคม 2546 ที่จะทำต่อไป
5. สรุปการประชุม โดยพ่อชมเชย สุทธิพิศ มีการสรุปการทำงาน ในเดือนกรกฎาคม ที่ผ่านมามาได้ ทำกิจกรรมอะไรบ้าง และสรุปหัวข้อที่จะนำไปใช้ในแบบสอบถามต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีการสรุปการทำงานในเดือนกรกฎาคม 2546 และมีการวางแผนงานในเดือนต่อไป
2. ได้ประเด็นหัวข้อในการที่จะนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม

ผลการดำเนินงาน

1. ได้สรุปการทำงานของเดือนกรกฎาคม 2546
2. ได้ประเด็นหัวข้อที่จะใช้เป็นโจทย์ ในแบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูล ซึ่งในแบบสอบถามก็จะมีหัวข้อ หรือโจทย์ใหญ่ ดังต่อไปนี้
 - ส่วนที่ 1 สภาพพื้นฐานทั่วไปของครอบครัว
 - ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาและผลกระทบต่อชุมชน
 - ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจากโรงงานคัมเกลือและตบน้ำเกลือ
3. นักวิจัย ได้เข้าใจในแบบสอบถามและโจทย์แต่ละข้อว่าเป็นอย่างไร
4. ชาวบ้านได้รู้วิธีการที่จะได้ข้อมูลที่เหมาะสม คือ การใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ โดยให้นักวิจัยเป็นผู้ที่เป็นคนเป็นคนไปสัมภาษณ์ชาวบ้านและใช้การสังเกตร่วมด้วย

กิจกรรมที่ 4 เวทีทำความเข้าใจกับชุมชน ครั้งที่ 1

วันที่ 12 กรกฎาคม 2546 สถานที่ บ้านหนองไร่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คนในชุมชนเข้าถึง การทำงานวิจัยของทีมวิจัย
2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชน ในการที่จะให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

- ชาวบ้านและผู้นำชุมชนบ้านหนองไร่ 42 คน
- ทีมวิจัย 13 คน
- ที่ปรึกษา 5 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน ซึ่งการประสานก็จะประสานไปยังหัวหน้าโครงการวิจัย ๑ คือ นายชมเชย สุรพิทย์ และก็จะให้ประสานต่อไปยัง นักวิจัยท้องถิ่นที่มีหน้าที่ประสานงานแต่ละหมู่บ้าน ให้ประสานกับนักวิจัยภายในหมู่บ้านของตนและประสานชาวบ้าน ที่จะเข้าร่วมเวทีของแต่ละหมู่บ้าน
 2. ดำเนินการประชุม เวทีทำความเข้าใจกับชุมชน ทีมที่ปรึกษา และหัวหน้าโครงการวิจัย ได้มีอธิบายถึงเรื่อง สภาพปัญหาผลกระทบที่เกิดจาก การประกอบกิจการของโรงงานคัมเกลือและตบน้ำเกลือ และการแก้ไขปัญหา ไม่มีความคืบหน้าใด ๆ ซึ่งก็มีการเชื่อมโยงไปถึงว่า จากการประกอบกิจการที่ส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้าน และไม่ได้รับการแก้ไข ให้หมดไป ดังนั้น จึงมีความจำเป็น ที่จะต้องมีการทำงานวิจัย ของนักวิจัยท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการต่อรองกับรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดกระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และมีการพูดถึงกระบวนการทำงาน และแผนงานที่จะดำเนินการ เพื่อให้คนในชุมชนได้รับทราบร่วมกันและมีส่วนร่วมในการทำงานวิจัย ๑
 3. เปิดโอกาสให้ชาวบ้าน ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติ และซักถามในประเด็นที่สงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างนักวิจัยและคนในชุมชน
- ผลที่คาดว่าจะได้รับ คนในชุมชนบ้านหนองไร่ มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการทำวิจัยและให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานวิจัย
- ผลการดำเนินงาน

1. คนในชุมชนบ้านหนองไร่ รู้ที่มาของการทำงานวิจัยว่าทำไมถึงจำเป็นต้องทำงานวิจัย

2. คนในชุมชนบ้านหนองไร่ ตระหนักต่อการทำงานวิจัย ว่าเป็นส่วนหนึ่งและมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหา
3. คนในชุมชนบ้านหนองไร่ ให้ความสนใจในการทำงานวิจัย
4. คนในชุมชนบ้านหนองไร่ มีความเข้าใจในกระบวนการและแผนงาน ในการทำงานวิจัย

กิจกรรมที่ 5 เวทีทำความเข้าใจกับชุมชน ครั้งที่ 2

วันที่ 15 กรกฎาคม 2546 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คนในชุมชนเข้าถึง การทำงานวิจัยของทีมวิจัย
2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชน ในการที่จะให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

- ชาวบ้านและผู้นำชุมชนบ้านคอกม้า 45 คน
- ทีมวิจัย 13 คน
- ที่ปรึกษา 2 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน ซึ่งการประสานก็จะประสานไปยังหัวหน้าโครงการวิจัย ๑ คือ นายชมเชย สุรทิพย์ และก็จะให้ประสานต่อไปยัง นักวิจัยท้องถิ่นที่มีหน้าที่ประสานงานแต่ละหมู่บ้าน ให้ประสานกับนักวิจัยภายในหมู่บ้านของตน และประสานชาวบ้าน ที่จะเข้าร่วมเวทีของแต่ละหมู่บ้าน
2. ดำเนินการการประชุม เวทีทำความเข้าใจกับชุมชน ทีมที่ปรึกษา และหัวหน้าโครงการวิจัย ได้มีอธิบายถึง เรื่อง สภาพปัญหาผลกระทบที่เกิดจาก การประกอบกิจการของโรงงานต้มเกลือและสูบน้ำเกลือ และการแก้ไขปัญหาไม่มีความคืบหน้าใด ๆ ซึ่งก็มีการเชื่อมโยง ไปถึงว่า จากการประกอบกิจการที่ส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้าน และไม่ได้รับการแก้ไข ให้หมดไป ดังนั้น จึงมีความจำเป็น ที่จะต้องมีการทำงานวิจัย ของนักวิจัยท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการต่อรองกับรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดกระบวนการแก้ไข ปัญหาอย่างจริงจัง และมีการพูดถึงกระบวนการทำงาน และแผนงานที่จะดำเนินการ เพื่อให้คนในชุมชนได้รับทราบร่วมกันและมีส่วนร่วมในการทำงานวิจัย ๑

3. เปิดโอกาสให้ชาวบ้าน ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติ และซักถามในประเด็นที่สงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างนักวิจัยและคนในชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ คนในชุมชนบ้านคอกม้า มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการทำวิจัยและให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานวิจัย

ผลการดำเนินงาน

1. คนในชุมชนบ้านคอกม้า รู้ที่มาของการทำงานวิจัยว่าทำไมถึงจำเป็นจะต้องทำงานวิจัย
2. คนในชุมชนบ้านคอกม้า ตระหนักต่อการทำงานวิจัย ว่าเป็นส่วนหนึ่งและมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหา
3. คนในชุมชนบ้านคอกม้า ให้ความสนใจในการทำงานวิจัย
4. คนในชุมชนบ้านคอกม้า มีความเข้าใจในกระบวนการและแผนงาน ในการทำงานวิจัย

กิจกรรมที่ 6 เวทีทำความเข้าใจกับชุมชน ครั้งที่ 3

วันที่ 20 กรกฎาคม 2546 สถานที่ บ้านโนนค้อ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คนในชุมชนเข้าถึง การทำงานวิจัยของทีมวิจัย
2. เพื่อให้เกิดความร่วมมือของคนในชุมชน ในการที่จะให้ความร่วมมือในการทำงานวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

- ชาวบ้านและผู้นำชุมชนบ้าน โนนค้อ 46 คน
- ทีมวิจัย 13 คน
- ที่ปรึกษา 1 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน ซึ่งการประสานก็จะประสานไปยังหัวหน้าโครงการวิจัย ๑ คือ นายชมเชย สุรทิพย์ และก็จะให้ประสานต่อไปยัง นักวิจัยท้องถิ่นที่มีหน้าที่ประสานงานแต่ละหมู่บ้าน ให้ประสานกับนักวิจัยภายในหมู่บ้านของตน และประสานชาวบ้าน ที่จะเข้าร่วมเวทีของแต่ละหมู่บ้าน

2. ดำเนินการการประชุม เวทีทำความเข้าใจกับชุมชน ทีมที่ปรึกษา และหัวหน้าโครงการวิจัย ได้มีอธิบายถึง เรื่อง สภาพปัญหาผลกระทบที่เกิดจาก การประกอบกิจการของโรงงานคัมเกลือและสูบน้ำเกลือ และการแก้ไข ปัญหาไม่มีความคืบหน้าใด ๆ ซึ่งก็มีการเชื่อมโยงไปถึงว่า จากการประกอบกิจการที่ส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้าน และไม่ได้รับการแก้ไข ให้หมดไป ดังนั้น จึงมีความจำเป็น ที่จะต้องมีการทำงานวิจัย ของนักวิจัยท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการต่อรองกับรับหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดกระบวนการแก้ไข ปัญหาอย่างจริงจัง และมีการพูดถึงกระบวนการทำงาน และแผนงานที่จะดำเนินการ เพื่อให้คนในชุมชนได้รับทราบร่วมกันและมีส่วนร่วมในการทำงานวิจัย ๑

3. เปิดโอกาสให้ชาวบ้าน ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติ และซักถามในประเด็นที่สงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ระหว่างนักวิจัยและคนในชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ คนในชุมชนบ้าน โนนค้อ มีความเข้าใจและเห็นความสำคัญในการทำวิจัยและให้ความร่วมมือ ในการดำเนินงานวิจัย

ผลการดำเนินงาน

1. คนในชุมชนบ้าน โนนค้อ รู้ที่มาของการทำงานวิจัยว่าทำไมถึงจำเป็นจะต้องทำงานวิจัย
2. คนในชุมชนบ้าน โนนค้อ ตระหนักต่อการทำงานวิจัย ว่าเป็นส่วนหนึ่งและมีความสำคัญต่อการแก้ไข ปัญหา
3. คนในชุมชนบ้าน โนนค้อ ให้ความสนใจในการทำงานวิจัย
4. คนในชุมชนบ้าน โนนค้อ มีความเข้าใจในกระบวนการและแผนงาน ในการทำงานวิจัย

กิจกรรมที่ 7 ประชุมวางแผน การจัดทำแบบสัมภาษณ์

วันที่ 19 กรกฎาคม 2546 สถานที่ บ้านหนองไร่

วัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำแบบสัมภาษณ์ ที่จะใช้เป็นแบบสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมาย

- ทีมวิจัย 13 คน

- ที่ปรึกษา 1 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน และผู้ที่สนใจภายในหมู่บ้าน
2. ให้ทีมวิจัย ได้ร่วมกันจัดทำแบบสัมภาษณ์ โดยให้พิจารณาจากประเด็นหัวข้อ ที่ได้มีการระดมกันมาแล้วเป็นหลัก และร่วมกันย่อยประเด็นที่จะใช้ในแบบสัมภาษณ์
3. จัดทำรวบรวมเป็นเอกสาร ชุดสัมภาษณ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ มีแบบสัมภาษณ์ ที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผลการดำเนินงาน

1. ทีมวิจัยได้มีส่วนร่วม ในกระบวนการจัดทำแบบสัมภาษณ์ และได้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนระหว่างทีมวิจัยด้วยกัน และกับทีมที่ปรึกษา
2. มีชุดแบบสัมภาษณ์ ที่จะใช้เป็นเครื่องมือ ช่วยในการดำเนินการเก็บข้อมูล งานวิจัย

กิจกรรมที่ 8 ประชุมวางแผน การเก็บข้อมูล

วันที่ 25 สิงหาคม 2546 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์ เพื่อวางแผน / ค้นหาวิธีการให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมกับชุมชนและกำหนดประเด็นในการเก็บข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

- ทีมวิจัย 13 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสาน 1 คน
- ทีมที่ปรึกษา 4 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน และผู้ที่สนใจภายในหมู่บ้าน
2. ดำเนินการประชุมเพื่อวางแผนงานในการเก็บข้อมูล โดยมีข้อสรุปว่า การที่จะได้ข้อมูลมาอย่างครบตามประเด็นที่ต้องการ จะให้นักวิจัยแต่ละหมู่บ้านดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยจะใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล
3. นักวิจัย ๗ ทำความเข้าใจในแบบสัมภาษณ์ ซึ่งทีมที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสาน ได้ใช้วิธีการอธิบาย โจทย์แต่ละข้อ เพื่อให้นักวิจัย ๗ ได้เข้าใจร่วมกัน และเปิดโอกาสให้นักวิจัย ได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยน ในประเด็นที่ไม่เข้าใจ เพื่อเวลาลงพื้นที่เก็บข้อมูล จะได้ไม่เกิดปัญหา และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ได้ประเด็นร่วมกันในการเก็บข้อมูล และมีแผนงานในการจัดเก็บข้อมูล

ผลการดำเนินงาน

1. ทีมวิจัยได้รูปแบบวิธีการ ที่จะดำเนินการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการให้นักวิจัยแต่ละหมู่บ้าน ลงพื้นที่ดำเนินการเก็บข้อมูล ด้วยตนเอง ซึ่งจะใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลและใช้การสังเกตร่วมด้วย
2. ทีมวิจัยมีความเข้าใจในโจทย์หัวข้อ ที่อยู่ในแบบสัมภาษณ์

กิจกรรมที่ 9 ดำเนินการเก็บข้อมูล

ดำเนินการช่วงเดือนสิงหาคม 2546

วิธีการ ให้ทีมวิจัยแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม คือ บ้านคอกม้า, บ้านหนองไร่, บ้านคอกม้า, นักวิจัยที่อาศัยหมู่บ้านใดก็อยู่กลุ่มหมู่บ้านนั้น และให้ดำเนินการเก็บข้อมูล หมู่บ้านของตน โดยให้ใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือ ช่วยในการเก็บข้อมูล ซึ่งการดำเนินการเก็บข้อมูล นักวิจัยแต่ละคนจะต้องเป็นคนดำเนินการเก็บข้อมูลเองและดำเนินการเก็บทุกครอบครัว โดยยึดโจทย์หัวข้อที่อยู่ในแบบสัมภาษณ์ เป็นหลัก ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับชาวบ้าน และใช้การสังเกตร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด

กิจกรรมที่ 10 ประชุมประจำเดือนสิงหาคม 2546

วันที่ 15 สิงหาคม 2546 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปการทำงานในรอบเดือนที่ผ่านมา และวางแผนงานในเดือนต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิจัย 10 คน
- ทีมที่ปรึกษา 1 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสาน 1 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน และผู้ที่สนใจภายในหมู่บ้าน ซึ่งการประสานงาน ก็จะประสานไปยังหัวหน้าโครงการวิจัย คือ นายชมเชย สุทธิพงษ์ แล้วให้ประสานต่อไปนักวิจัย ที่มีหน้าที่ประสานงานแต่ละหมู่บ้าน ให้ประสานกับนักวิจัยภายในหมู่บ้านของตน เพื่อให้เข้าร่วมการประชุม

2. ดำเนินการประชุม โดยหัวหน้าโครงการวิจัย ๑ เป็นผู้ดำเนินรายการ ซึ่งมีการสรุป การทำงานในรอบเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา ว่ามีการดำเนินการอะไรไปบ้าง และพบอุปสรรคอะไรบ้างในการทำงาน โดยภาพรวมก็จะพูดถึงสถานการณ์ ในการดำเนินงาน และสภาพปัญหาและผลกระทบที่มีความรุนแรงมากขึ้น

3. ให้ชาวบ้านได้ทดลองประเมินผล ที่เกิดขึ้น หลังการจัดเวที ทำความเข้าใจ กับชุมชนทั้งหมด 3 ครั้ง ว่าชาวบ้านมีความเข้าใจในงานวิจัยมากน้อยแค่ไหน โดยดูว่าชาวบ้านให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือมากน้อยแค่ไหน

4. มีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

5. นักวิจัยท้องถิ่นได้วางแผนปฏิบัติงาน ในเดือนกันยายน 2546 ต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ มีการสรุปการดำเนินงานในเดือนที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงาน

1. ทีมวิจัยท้องถิ่นได้มีการสรุปการทำงานในเดือนที่ผ่านมาว่าเป็นอย่างไรบ้าง โดยมีการประเมินผลจากการ จัดเวทีทำความเข้าใจ กับชุมชน ผลคือ ชาวบ้านส่วนใหญ่เข้าใจและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ชาวบ้านมีความตระหนักต่อปัญหาที่เกิดขึ้น และเห็นความสำคัญของการทำงานวิจัย ๑ เพื่อที่จะมาหนุนเสริมในการแก้ไขปัญหาต่อไป

2. นักวิจัยได้มีการวางแผนงานใน เดือนกันยายน ต่อไป

กิจกรรมที่ 11 ประชุมเตรียมทีมวิจัย ฯ และอบรม

วันที่ 22 – 23 กันยายน 2546 สถานที่ อ. เกษตรวิสัย จ. ร้อยเอ็ด

วัตถุประสงค์ เพื่อทำความเข้าใจในโครงการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

1. นักวิจัย สภาพปัญหาผลกระทบ จากโรงงานต้มเกลือและสูบน้ำ อ. กันทรวิชัย จ. มหาสารคาม จำนวน 18 คน

2. นักวิจัย กลุ่มลำนํ้าเสียว จำนวน 10 คน

3. นักวิจัย กลุ่มคนคี่ ศรีเตาป่า จำนวน 9 คน

4. นักวิจัย กลุ่มอีสานใต้ จำนวน 8 คน

5. นักวิจัย กลุ่มขยะหนองแสง จำนวน 5 คน

6. เจ้าหน้าที่ของ สสส. จำนวน 1 คน

7. นักวิจัย กลุ่มป่าโคกใหญ่ จำนวน 2 คน

8. นักวิจัย กลุ่มคอนลี้ จำนวน 3 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน

2. การดำเนินการประชุม อ. ทรงคุณ จันทพร และทีมเจ้าหน้าที่ node มหาสารคาม อธิบาย ทำความเข้าใจในการทำงาน ซึ่งก็จะมีเนื้อหาหลัก คือ การทำความเข้าใจในเรื่อง แนวคิด หลักการ และกระบวนการในการทำงานของนักวิจัยท้องถิ่น

3. ให้นักวิจัยท้องถิ่น แต่ละโครงการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานวิจัยว่ามีแนวทางกระบวนการในการทำงานอย่างไร

4. ให้แต่ละทีมงานวางแผนการทำงาน และฝึกปฏิบัติวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ทีมวิจัยท้องถิ่น มีความเข้าใจในโครงการวิจัย

ผลการดำเนินงาน

1. นักวิจัยท้องถิ่น มีความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิด หลักการ และกระบวนการในการทำงานวิจัย

2. นักวิจัยท้องถิ่น เกิดทักษะกระบวนการในการทำงานวิจัย คือ ทักษะในการใช้เครื่องมือในการทำรายงานวิจัย เช่น การสังเกต, การสัมภาษณ์, และการจดบันทึก, เป็นต้น

3. นักวิจัยท้องถิ่นเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

กิจกรรมที่ 12 ประชุมติดตามการเก็บข้อมูล

วันที่ 11 กันยายน 2546 สถานที่ บ้านหนองไร่

วัตถุประสงค์ เพื่อติดตามความคืบหน้า ในการดำเนินการเก็บข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิจัย 13 คน

- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน

- ที่ปรึกษา 2 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน ซึ่งการประสานงานก็จะประสานไปหาหัวหน้าโครงการวิจัย คือนายชมเชย สุรทิพย์ และก็ให้ประสาน ต่อไปยังนักวิจัย ที่มีหน้าที่ประสานแต่ละหมู่บ้าน ประสานกับนักวิจัยภายในหมู่บ้านของตน เพื่อเข้าร่วมการประชุม

2. ดำเนินการประชุม โดยให้ทีมวิจัยได้มีการ รายงานความคืบหน้า ของการดำเนินการเก็บข้อมูล ว่าเป็นอย่างไร

3. สรุปการประชุม

ผลที่คาดว่าจะได้ มีการติดตาม การดำเนินงานการเก็บข้อมูล

ผลการดำเนินงาน

1. ทีมวิจัยได้มีการ รายงานความคืบหน้า ของการดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งการดำเนินการก็ค่อนข้างมีปัญหา ในทางปฏิบัติ เนื่องจากเวลานำแบบสัมภาษณ์ลงไปเก็บข้อมูล โจทย์ที่ได้ตั้งขึ้น คลุมเครือ ไม่ชัดเจน และผู้ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ไม่ค่อยเข้าใจ ในแบบสัมภาษณ์ ประกอบกับ ทีมวิจัยเอง ก็ไม่ค่อยชัดในคำถามเช่นเดียวกัน จึงทำให้ตอบคำถามไม่ตรงประเด็น

2. ทีมวิจัยมีส่วนร่วม ในกระบวนการพูดคุยแลกเปลี่ยนปัญหาอุปสรรคในช่วงระหว่าง การดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 13 ประชุมปรับทีมงานและปรับแบบสัมภาษณ์

วันที่ 14 กันยายน 2546 สถานที่ อาศรมไทรบ้านคอนแดง

วัตถุประสงค์ เพื่อปรับทีมงานและปรับแบบสัมภาษณ์

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิจัย 13 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน
- ที่ปรึกษา 6 คน

ขั้นตอน/วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน

2. ดำเนินการประชุม โดยมีการแจ้ง เรื่อง ที่จะมีการดำเนินการ **ปรับเปลี่ยน เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงานคนใหม่** คือจาก นายผดุงเดช พิมพ์สารี เป็น นายพิเชษฐ ศรีสังวาลย์ ซึ่งก็ให้ทีมวิจัย ได้ปรึกษาหารือ และให้ทีมวิจัยได้มีการตัดสินใจว่าเหมาะสมมากน้อยแค่ไหน

3. ทีมวิจัยได้ช่วยกันแลกเปลี่ยน เรื่องที่จะมีการปรับเปลี่ยนแบบสัมภาษณ์ใหม่เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีการพิจารณาเพื่อปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน
2. มีการปรับเปลี่ยนแบบสัมภาษณ์ใหม่

ผลการดำเนินงาน

1. ทีมวิจัยได้ช่วยกันพิจารณาเรื่อง การปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงานคนใหม่ ซึ่งในที่ประชุม มีมติเห็นชอบ ในการปรับเปลี่ยนจาก นายผดุงเดช เป็น นายพิเชษฐ ศรีสังวาลย์

2. ทีมวิจัยได้ร่วมกันคิดวิเคราะห์ เรื่องการปรับเปลี่ยนแบบสัมภาษณ์ คือ มีการปรับเปลี่ยนในตัวโจทย์คำถาม หรือหัวข้อคำถามบางข้อ เนื่องจากใช้คำค่อนข้างยาก แต่ที่ปรับเปลี่ยนก็จะยึดประเด็นเดิมไว้ แต่จะใช้คำที่เข้าใจง่ายมากขึ้น

กิจกรรมที่ 14 ประชุมติดตามข้อมูลและปรับวิธีการทำงาน

วันที่ 16 กันยายน 2546 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการเก็บข้อมูล
2. เพื่อปรับวิธีการทำงาน

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิจัย 13 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน
- ที่ปรึกษา 4 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน
2. ดำเนินการประชุม ซึ่งทีมวิจัยได้มีการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการเก็บข้อมูล ว่าแบบสัมภาษณ์ ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ สามารถใช้การได้จริงมากน้อยแค่ไหน และมีอุปสรรคในการดำเนินการในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ชุดที่มีการปรับปรุงขึ้นใหม่มากน้อยแค่ไหน
3. ระดมความคิดในเรื่อง การปรับเปลี่ยนการทำงานใหม่ ที่เหมาะสมกับการดำเนินงานของทีมวิจัย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีการติดตาม ความคืบหน้า ในการดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย
2. มีการเปลี่ยนแปลง วิธีการทำงานใหม่ ที่มีความเหมาะสม กับสภาพการณ์ปัจจุบันที่เป็นอยู่

ผลการดำเนินงาน

1. ทีมวิจัยได้ร่วมกันประเมินความคืบหน้า ในการดำเนินงานเก็บข้อมูล ซึ่งผลการดำเนินการ เก็บข้อมูลที่นำแบบสัมภาษณ์ชุดปรับปรุงลงไปใช้ สามารถใช้งานได้จริง ไม่มีปัญหาในการดำเนินการ ผู้ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ และทีมวิจัยที่ดำเนินการเก็บข้อมูล สามารถใช้ได้จริง
2. การทำงานแบบเดิมที่นักวิจัยแต่ละหมู่บ้าน ต่างก็ดำเนินการเก็บข้อมูลหมู่บ้านของตน ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาล่าช้าพอสมควรเพราะนักวิจัยบางหมู่บ้านทำงานล่าช้า เนื่องจากติดภาระกิจส่วนตัว ดังนั้นจึงให้นักวิจัยคนอื่น ๆ ลงไปช่วยด้วย
3. ทีมวิจัยได้มีการร่วมกันคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง และมีการร่วมทำงานเป็นทีมเป็นคณะอย่างกลมกลืน

กิจกรรมที่ 15 ประจำเดือนกันยายน 2546

วันที่ 18 กันยายน 2546 สถานที่ อาศรมไทรบ้านดอนแดง 59 หมู่ 2 ต. ศรีสุข อ. กันทรวิชัย จ. มหาสารคาม

วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปการทำงานในรอบเดือนสิงหาคม 2546 และวางแผนงานกิจกรรมในช่วงต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

- นักวิจัย 13 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน
- ที่ปรึกษา 2 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน
2. มีการสรุปการทำงานในเดือนกันยายน 2546 ว่าได้ดำเนินการทำกิจกรรม อะไร ไปบ้าง และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร โดยมีการระดมความคิด ของนักวิจัยแต่ละคน
3. ติดตามความคืบหน้า ในการดำเนินการเก็บข้อมูล
4. ทีมวิจัย ร่วมกันทดลองออกแบบชุดวิเคราะห์ข้อมูล ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลมาแล้ว
5. วางแผนงานกิจกรรม ในช่วงเดือนต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ทีมวิจัย ได้มีการสรุปการทำงาน ใน เดือนกันยายน 2546 และมีการวางแผนการดำเนินงาน ในช่วงต่อไป

ผลการดำเนินงาน

1. มีการสรุปงานในเดือนกันยายน 2546 ผลการประชุม พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นคือในการดำเนินการเก็บข้อมูล แบบสัมภาษณ์ที่ดำเนินการเก็บโดยทีมวิจัยท้องถิ่นยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากมีข้อมูลบางชุดที่ดำเนินการเก็บมาแล้วแต่ ตอบแบบสัมภาษณ์ ไม่ครบตามโจทย์หัวข้อที่ทำขึ้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้นักวิจัย ๓ ลงไปเก็บเพิ่มขึ้น เพื่อข้อมูลที่ได้มา จะได้สมบูรณ์ที่สุด
2. ทีมวิจัยได้มีส่วนร่วมในการทดลองจัดทำชุดวิเคราะห์ข้อมูล
3. มีการวางแผนงานในการดำเนินงาน ในช่วงต่อไป

กิจกรรมที่ 16 ประชุมจัดทำแบบวิเคราะห์ข้อมูล

วันที่ 3 ธันวาคม 2546 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำแบบวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย ทีมวิจัย 10 คน ที่ปรึกษา 3 คน เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ 2 คน

วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน
2. ดำเนินการประชุม โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ได้ให้ทีมวิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลที่ได้มา และหลังจากนั้นให้คู่มือที่โจทย์ หรือหัวข้อที่อยู่ในแบบสัมภาษณ์ และตรวจสอบหัวข้อย่อยที่อยู่ในแบบสัมภาษณ์ ว่ามีที่ประเด็นย่อย และคู่มือที่ครอบคลุมถามว่าเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะได้มีการออกแบบชุดวิเคราะห์ให้ได้คุณภาพในการใช้งานมากที่สุด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ มีชุดวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการดำเนินงาน

1. มีชุดวิเคราะห์ข้อมูล ที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลต่อไป
2. ทีมวิจัยมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น ในการเสนอในการจัดทำชุดวิเคราะห์ข้อมูล

กิจกรรมที่ 17 สรุปวิเคราะห์ข้อมูล

ระหว่างช่วง เดือนธันวาคม 2546 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมสรุปวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

- ทีมวิจัย ๑ 13 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ ๑ 2 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน
2. ทีมวิจัย ๑ / เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน / เจ้าหน้าที่ศูนย์ / ได้ดำเนินการ ตรวจสอบข้อมูล ที่ได้ดำเนินการเก็บมา เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่เก็บมา ว่าครบสมบูรณ์มากน้อยแค่ไหน
3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ทางทีมวิจัยจะใช้ชุดวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้มีการออกแบบขึ้นมา นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้มีการดำเนินการเก็บมา โดยวิธีการ จะให้นักวิจัยท้องถิ่น ช่วยกันวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน
4. ดำเนินการสรุปข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ของทีมวิจัย ๑ ที่ได้ดำเนินการร่วมกัน และจัดทำเป็นเอกสารเพื่อที่จะได้รวบรวมไว้เป็นชุดข้อมูล ในการจัดทำรายงานผลการศึกษาวิจัย ๑ ต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ได้ชุดข้อมูลที่ได้ จากการวิเคราะห์

ผลการดำเนินงาน

1. ทีมวิจัยได้เรียนรู้ มีส่วนร่วมในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ๑
2. นักวิจัย ๑ เกิดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์
3. มีเอกสารข้อมูล ที่ได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลมาแล้ว และเอกสารข้อมูลดังกล่าวก็เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของนักวิจัยท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้จัดทำขึ้นมา เพื่อมาไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการผลักดัน ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จากการประกอบกิจการของโรงงานคัมเกลือและสูบน้ำเกลือ

กิจกรรมที่ 18 เขียนรายงานความก้าวหน้าระยะที่ 1

ช่วงเดือนมกราคม 2547 สถานที่ บ้านคอกม้า

วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปการดำเนินการวิจัย ๑ ระยะที่ 1 และมีรายงานวิจัย ๑ เสนอต่อ สกว. ภาค

กลุ่มเป้าหมาย

- ทีมวิจัย ๑ 13 คน
- เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ ๑ 1 คน

ขั้นตอน / วิธีการ

1. ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน
2. ดำเนินการประชุม โดยให้ทีมวิจัย ๑ ได้มีการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่ เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่รวบรวมมา ซึ่งหลังจาก มีการรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว ก็ให้ทีมวิจัยได้ทดลอง ออกแบบชุดข้อมูล ที่จะทำเป็น

รายงานวิจัย ฯ โดยพิจารณาจาก วัตถุประสงค์ ของงานวิจัยที่ตั้งไว้ ว่ามีความครอบคลุม หรือสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ มากน้อยแค่ไหน และ ช่วยกันวางแผน ดำเนินงานในงานวิจัย ฯ ระยะที่ 2

3.ดำเนินการ เขียนรายงานวิจัย ฯ ระยะที่ 1 โดยให้ทางทีมวิจัย ฯ ที่มีหน้าที่ในการเขียน เป็นตัวหลักในการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ คอยให้คำปรึกษาและแนะนำในการเขียนรายงานวิจัย ฯ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ทีมวิจัย ได้สรุปผลการดำเนินงานในช่วง ระยะที่ 1 และวางแผนงานในช่วงต่อไป คืองานวิจัย ฯ ระยะที่ 2

ผลการดำเนินงาน

1.ทีมวิจัย ได้มีส่วนร่วม ในกระบวนการ สรุป การดำเนินงานวิจัยระยะที่ 1 โดยนำข้อมูลวิจัยที่ได้รวบรวมมา จัดระบบข้อมูล เพื่อนำเสนอ และมีแผนงาน ดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2

2. มีชุดเอกสาร รายงานวิจัย ฯ ระยะที่ 1 เพื่อนำเสนอต่อ สกว. ภาค / และต่อสาธารณะชน ต่อไป

กิจกรรมที่ 19 นำเสนอผลการวิจัย

วันที่ 14 มกราคม 2547 สถานที่ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วัตถุประสงค์ เพื่อนำผลการวิจัยเสนอต่อ สกว. ภาคและนักวิชาการเพื่อให้ข้อเสนอแนะ และแลกเปลี่ยนกับทีมวิจัยอื่น

กลุ่มเป้าหมาย

1. ทีมวิจัย 13 คน
2. เจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน
3. ทีมที่ปรึกษา 1 คน
4. นายชองกิจการบริหารส่วนตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
5. เจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ
6. ทีมวิจัย โครงการ การจัดการขยะตำบลหนองแสง อำเภอนาคู จังหวัดมหาสารคาม
7. นักวิชาการ
8. ประชาชนทั่วไปที่สนใจ

ขั้นตอนวิธีการ

- 1.ประสานงาน / นัดหมาย ทีมวิจัยทั้ง 13 คน
2. จัดเตรียมอุปกรณ์ ที่จะใช้ประกอบการนำเสนอรายงานวิจัย และอุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการ

บ้านของตน เพื่อเข้าร่วมการนำเสนอรายงานวิจัย คือ

- 1) น้ำบริเวณที่อยู่บริเวณรอบโรงงาน
- 2) ข้าวเหนียวนึ่ง
- 3) คราบเกลือที่ขึ้นตามบริเวณพื้นที่ทางการเกษตร
- 4) นิทรรศการรูปภาพ
- 5) นิทรรศการเนื้อหาข้อมูลที่สำคัญ
- 6) สื่อคอมพิวเตอร์ (power point)
- 7) เอกสารประกอบรายงานวิจัย

3. ดำเนินการ รายงานผลการวิจัย โดยมีทีมวิจัย 3 คน และเจ้าหน้าที่ข้อมูลและประสานงาน 1 คน เป็นผู้
ที่รายงานผลการวิจัย ซึ่งนักวิจัยที่เป็นผู้รายงานผลการวิจัยมีดังนี้คือ

- 1) นายชมเชย สุรทิพย์ หัวหน้าโครงการวิจัย ฯ
- 2) นายทองสุข สารศรี นักวิจัยบ้านโนนค้อ
- 3) นายสำรอง เมืองสุมาร นักวิจัยบ้านหนองไร่
- 4) นายพิเชษฐ ศรีสังวาลย์ เจ้าหน้าที่ข้อมูลและผู้ประสานงาน

เนื้อหาที่รายงานผลการวิจัย ดังนี้คือ

- หลักการและเหตุผลของการทำงาน โครงการวิจัย ฯ
- กระบวนการทำรายงานวิจัย ฯ
- ผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ฯ
- ผลการทำงานวิจัย ทีมวิจัยแต่ละคน และชุมชนได้อะไรบ้าง
- รายงานความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหา
- แผนงานวิจัยระยะที่ 2 ที่จะดำเนินการต่อไป

จากการงานผลการวิจัย ก็เปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องการรายงานผลการวิจัย ได้ซักถามในประเด็นที่ยังไม่ค่อย
เข้าใจ และแสดงความคิดเห็นต่องานวิจัยชิ้นนี้ได้ เพื่อนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ นำไปพัฒนา รายงานวิจัยชิ้นนี้ให้
สมบูรณ์ที่สุด

ภาคผนวก ข. ภาพประกอบ

ภาพประกอบที่ 1 สภาพทั่วไปความเสียหายของพื้นที่ทางการเกษตร บริเวณรอบโรงงาน ผังทางทิศตะวันออก

ภาพประกอบที่ 2 สภาพทั่วไปในพื้นที่การล้มเกลือ การปั้นตุ๊กดินที่ค้ำน้ำเกลือและเกลือบออกมาพื้นที่รอบนอกได้

ภาพประกอบที่ 3 กองขี้เถ้าแกลบดำที่มีความเค็มสูงกองในโรงงาน ซึ่งมีความสูงเกินระดับคันตุ๊กกัน

ภาพประกอบที่ 4 สภาพรอบบริเวณโรงงาน ฝั่งทางทิศตะวันออก ที่ใช้ในการเก็บน้ำเสียจากการประกอบการ

ภาพประกอบที่ 5 ต้นไม้ที่อยู่ภายในโรงงานแห้งตายเป็นจำนวนมาก

ภาพประกอบที่ 6 หนองหลุมหิน ที่อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 800 เมตรมีความเค็มสูง สิ่งมีชีวิตขนาดเล็กตายเป็นจำนวนมาก ปลาขนาดใหญ่แทบไม่มีเหลืออยู่

ภาพประกอบที่ 7 บริเวณพื้นที่ทางการเกษตรฝั่งทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะห่างจากโรงงานประมาณ 300 เมตร ที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้

ภาพประกอบที่ 8 สภาพซากพืชที่โดนความเค็มของเกลือก็ดกร่อน

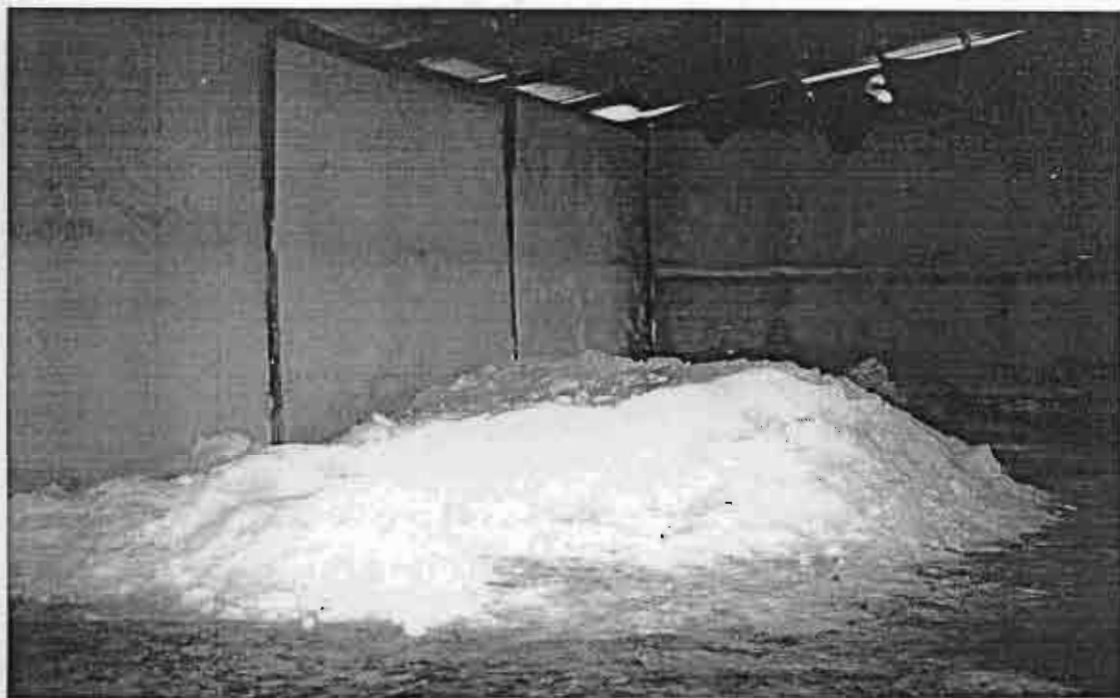
ภาพประกอบที่ 9 ตัวขนาดเล็ก เช่น ปูนา ที่อาศัยอยู่ตามบริเวณผิวดินแห้งตายเนื่องจากทนต่อความเค็มไม่ได้

ภาพประกอบที่ 10 เกลือที่ขึ้นอยู่ตามผิวดินบริเวณรอบโรงงาน

ภาพประกอบที่ 11 สระน้ำที่อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 800 เมตร จะมีความเค็มสูง

ภาพประกอบที่ 12 สภาพเกลือในพื้นที่โรงงานประกอบกร

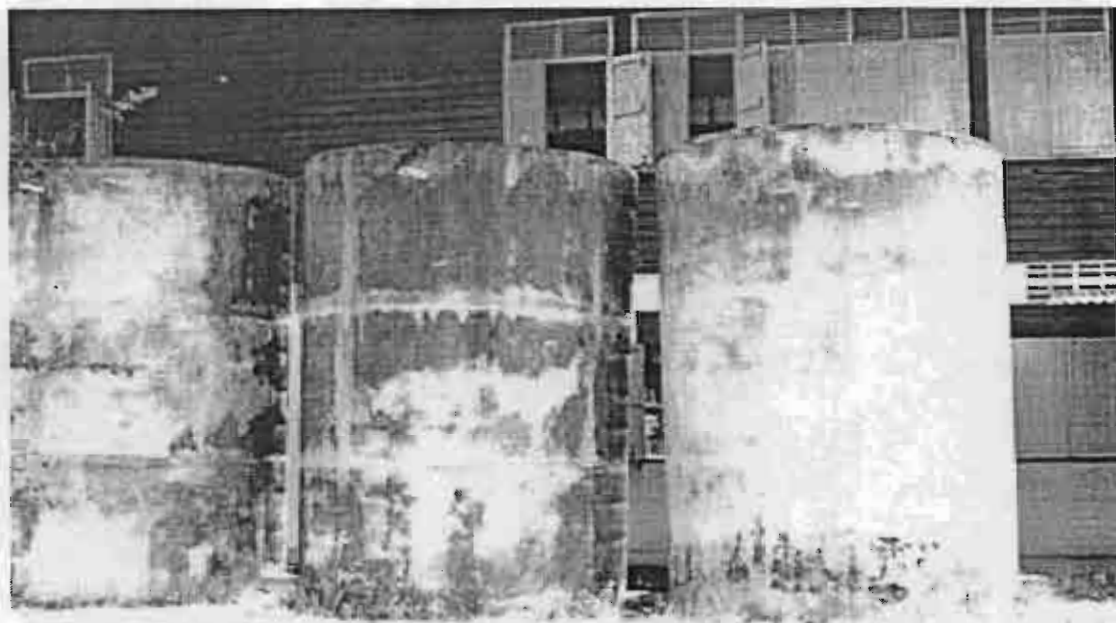
ภาพประกอบที่ 13 สภาพเกลือดิบในโรงงานที่ประกอบการ

ภาพประกอบที่ 14 สภาพผนังบ้านที่บ้านโนนค้อ เกิดการผุกร่อนจนทะลุ

ภาพประกอบที่ 15 สถาปนังบ้านที่สุกร่อน บ้านหนองไร่

ภาพประกอบที่ 16 แท้งเก็บน้ำ โรงเรียนบ้านคอกม้า เอียงตัวเข้าหากันและ โนม้เอียงเข้าหาอาคารเรียน

ภาพประกอบที่ 17 การแสดงออกของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการประกอบการดื่มเกลือ

ภาพประกอบที่ 18 การดำเนินกิจกรรมของทิมวิจัย การหาทางออกและข้อตกลงร่วมกันกับองค์กรในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

ภาพประกอบที่ 19 การนำเสนอผลการวิจัยในระยะที่ 1

ภาพประกอบที่ 20 สมาชิกทีมวิจัยโครงการ